

Dordrecht Ondergronds Waarneming 4

DORDRECHT, HOF10

Waarneming aan de voet van de gevel van het Hof

M.C. Dorst

2009

Gemeente Dordrecht
Bureau Monumentenzorg en Archeologie

Colofon	
ISSN	n.v.t.
ISBN	n.v.t.
Tekst	M.C. Dorst
Redactie	D.B.S. Paalman
Afbeeldingen	Bureau Monumentenzorg en Archeologie (tenzij anders vermeld)
Vormgeving	Bureau Monumentenzorg en Archeologie
Drukwerk	Bureau Monumentenzorg en Archeologie
Uitgave	Gemeente Dordrecht, juni 2009
<p>Gemeente Dordrecht Sector Stadsontwikkeling / Afdeling Inrichting Stadsdelen Bureau Monumentenzorg en Archeologie</p> <p>Postbus 8 3300 AA Dordrecht T (078) 639 64 02 monarch@dordrecht.nl www.dordrecht.nl/archeologie</p>	
© Gemeente Dordrecht, 2009	
<p>Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave dient men zich tot de uitgever te wenden.</p>	

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Administratieve gegevens.....	5
2. Gegevens onderzoeksgebied	6
2.1 Plan- en onderzoeksgebied en geplande werkzaamheden	6
2.2 Historische gegevens	6
3. Veldwerk	7
3.1 Doel	7
3.2 Waarnemingsresultaten.....	7

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op 2 oktober 2009 zijn op Hof 10 te Dordrecht graafwerkzaamheden uitgevoerd voor het aanleggen van een rioolaansluiting. De werkzaamheden zijn in opdracht van de sector Projectmanagement van de gemeente Dordrecht archeologisch begeleid door het Bureau Monumentenzorg en Archeologie van de gemeente Dordrecht.

Dit document betreft een korte rapportage van de waarneming. Dit type veldwerk is niet gedefinieerd in de KNA 3.1 en het betreft het documenteren van ad-hoc gemelde archeologische waarden. Het gaat om locaties die, door een te klein oppervlak of een zeer lage archeologische verwachting, niet onderzoeksplichtig waren, maar waar tijdens de werkzaamheden toch vermeldenswaardige archeologische sporen werden aangetroffen. Om te voorkomen dat deze informatie verloren gaat, is door het Bureau Monumentenzorg en Archeologie besloten dit soort onderzoeken, dat met name tijdens kleinschalige bodemingrepen in de binnenstad regelmatig voorkomt, te documenteren in een waarnemingsrapport. Het betreft geen KNA-conforme uitwerking van archeologische gegevens, het is slechts een melding van de aanwezigheid van archeologische waarden. Het doel van de rapportage van een archeologische waarneming is het verschaffen van (basis)informatie voor archeologische adviezen, bureauonderzoeken en bij toekomstige, in de nabijheid gelegen, veldonderzoeken.

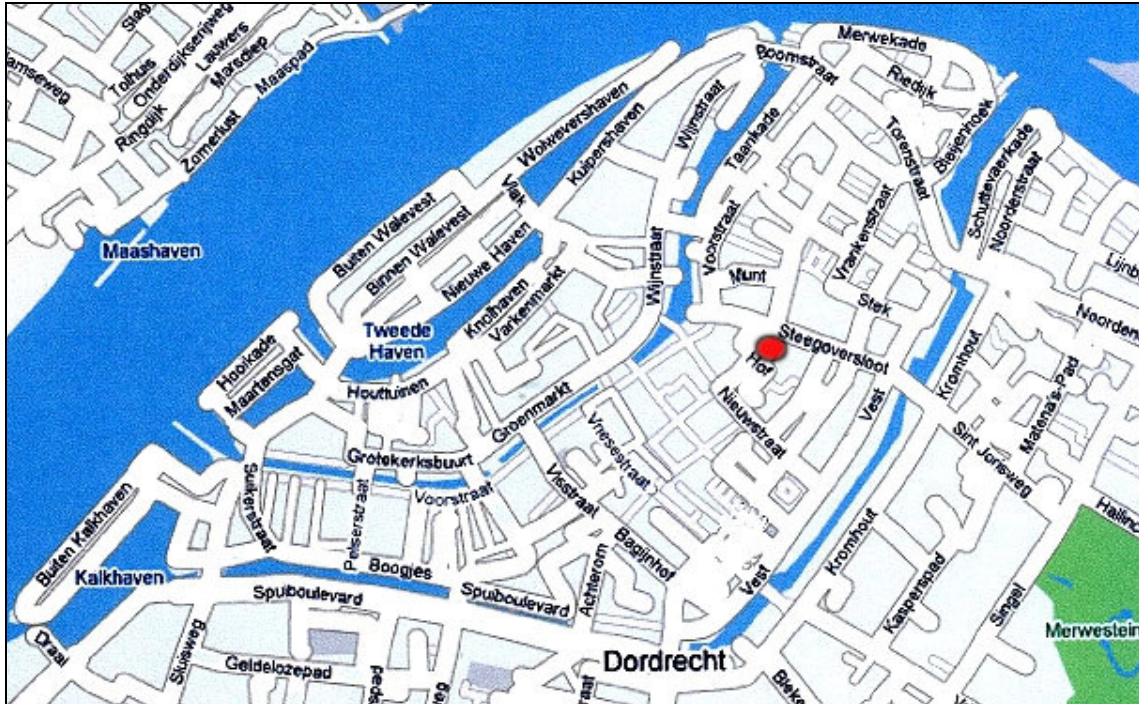
1.2 Administratieve gegevens

Aard Onderzoek	archeologische begeleiding
Projectcode	0824
ARCHIS	
Vondstmeldingsnummer	410836
Periode	LMEB - NT
Datum onderzoek	2 oktober 2008
Plangebied	Hof 10
Provincie	Zuid Holland
Gemeente	Dordrecht
Plaats	Dordrecht
Toponiem	Hof 10
RD-coördinaten	
Centrum-coördinaat	105.583 / 425.445
Kadastrale gegevens	
Gemeente code	DDT00
Sectie	H
Perceelnrs.	3034
Opdrachtgever	Sector Projectmanagement, gemeente Dordrecht
Uitvoerder	Bureau Monumentenzorg en Archeologie, gemeente Dordrecht
Projectmedewerkers	J. Nipius
Autorisatie	
Bevoegde overheid	gemeente Dordrecht
Autorisatie onderzoek	dhr. F. Sieuwerts
Archivering projectgegevens en vondstmateriaal	
Digitaal	Archief Bureau Monumentenzorg en Archeologie / www.dordrecht.nl/archeologie
Analoog	Stadsdepot Gemeente Dordrecht
Code	0824

2. Gegevens onderzoeksgebied

2.1 Plan- en onderzoeksgebied en geplande werkzaamheden

Het plan- en onderzoeksgebied Hof 10 bevindt zich in Dordrecht en betreft een hoek aan de voet van de gevel (afb. 1 en 2). Hier zijn graafwerkzaamheden uitgevoerd voor het aanbrengen van rioolaansluiting. Op de locatie is hiervoor een putje gegraven van circa 1,5 x 1,5 m. De centrumcoördinaten zijn X: 105.583, Y: 425.445. De maximale ontgravingsdiepte was circa 1,2 m – mv.

Afb. 1. De locatie van de onderzoekslocatie Hof 10 (rood).

2.2 Historische gegevens

Het Augustijnenklooster

De bebouwing aan het Hof is van oorsprong een Augustijnenklooster, dat hier rond 1283 is gesticht. De locatie waar het putje gegraven is, maakte tijdens de kloosterperiode deel uit van de binnenplaats en de daaromheen gelegen kloostergang.

Na de reformatische omwenteling in juni 1572 kwam het voormalige klooster in handen van het stadsbestuur en is het gebouwencomplex sindsdien voor meerdere doeleinden gebruikt. Omdat het ondermeer werd gebruikt voor de ontvangsten van belangrijke gasten, is het complex rond 1586 verbouwd en verfraaid. Het complex werd sindsdien Prinsenhof genoemd en bood onder andere onderdak aan de stadsschutterij. In de 18^e eeuw kon de schutterij de kosten voor het onderhoud van de gebouwen van het Hof niet meer opbrengen. Hierdoor waren ze in 1775 genoodzaakt om voor enkele noodzakelijke vernieuwingen de westelijke en noordelijke zijde van de kruisgang te verkopen aan de diaconie van de 'Nederduitsch Hervormde Kerk'. Met het verkregen geld is in 1782 de aanwezige bebouwing volledig vernieuwd.

3. Veldwerk

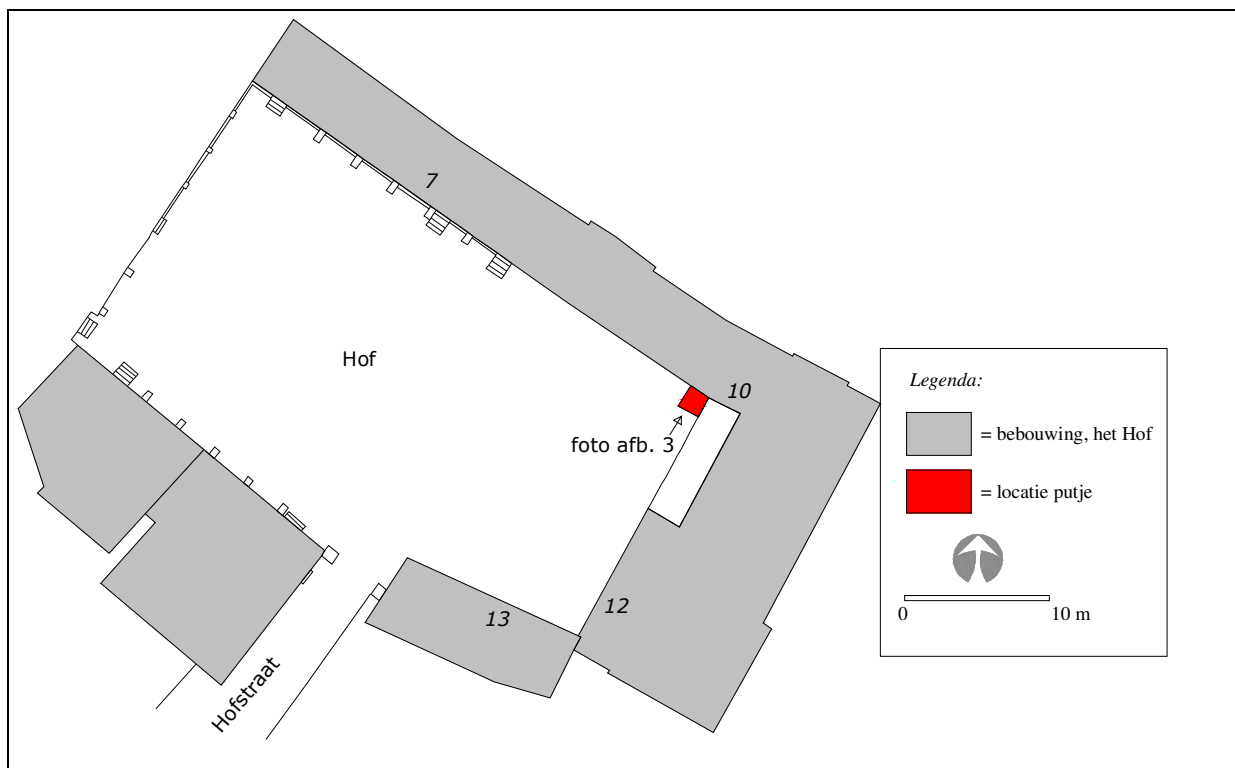
3.1 Doel

Het doel van de archeologische waarneming is het documenteren van de aanwezige archeologische waarden, zodat deze als basisinformatie kunnen dienen voor toekomstige adviezen en bureau- en veldonderzoeken bij planontwikkeling in de directe omgeving. Na de melding van de aanwezigheid, zijn de ligging en de kenmerken van de muur door het Bureau Monumentenzorg en Archeologie gedocumenteerd. Het veldwerk heeft plaatsgevonden op 2 oktober 2008. De waarneming is uitgevoerd door J. Nipius (Bureau MZA).

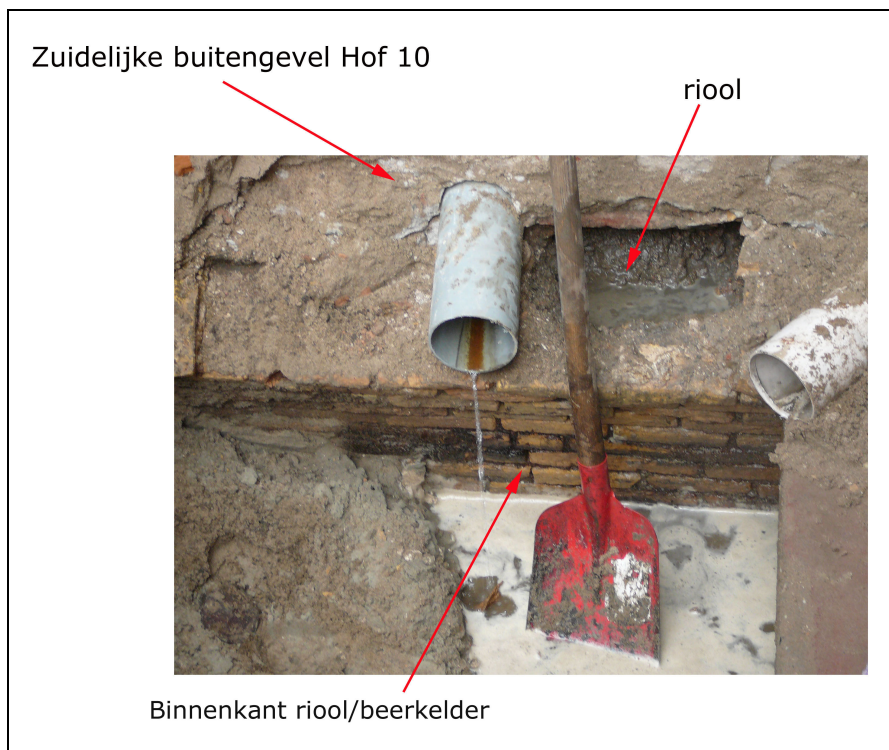
3.2 Waarnemingsresultaten

Op de locatie is, tegen de gevel van het Hof, op een diepte van 0,74 m – mv, een deel van een gewelfd riool of (beer)kelder aangetroffen. Het muurwerk hiervan bestaat uit gele ijsselstenen.¹ De bovenkant van het gewelf was niet meer aanwezig en is mogelijk tijdens eerdere renovatiewerkzaamheden op het Hof verstoord. De diepte van de muur is niet vastgesteld, maar deze was ten minste tot 1,25 m – mv aanwezig. In de gevel van Hof 10 was een kleine riooluitgang aanwezig die waarschijnlijk in het grotere afvoerriool of (beer)kelder uitkwam (afb. 3). Buiten deze sporen zijn geen losse bodemvondsten aangetroffen. Beide sporen dateren uit de Nieuwe Tijd, waarschijnlijk uit de 17^e of 18^e eeuw.

¹ 16x7,5x4 cm

Afb. 2. De locatie van het putje tegen de gevel van Hof 10, met daarin restanten van een riool/ (beer)kelder, vermoedelijk uit de 17^e of 18^e eeuw.

Afb. 3. Aanzicht van de zuidelijke buitengevel van Hof 10, met daarin een rioolpijp die uitkomt in een groter, gewelfd riool of beerkelder, vermoedelijk uit de 17^e / 18^e eeuw.

Bevoegde overheid

De bevoegde overheid voor deze waarneming is de gemeente Dordrecht. Voor vragen ten aanzien van de bevindingen in dit rapport dient contact opgenomen te worden met M.C. Dorst, senior archeoloog Bureau Monumentenzorg en Archeologie (tel. (078) 639 84 21).